

NEDERLANDS KLASSIEK VERBOND

voor iedereen met interesse in de Grieks-Romeinse Oudheid

Jaarverslag NKV 2015

Dit jaarverslag is samengesteld door dhr. D.G. Veldhoven, secretaris *ad interim*, in maart 2016.

Algemene Ledenvergadering 2015

De 77e Algemene Ledenvergadering werd gehouden op zaterdag 11 april 2015 te Assen.

Afdelingenoverleg 2015

Het Afdelingenoverleg werd gehouden op zaterdag 28 november 2015, in het St. Eloyen Gasthuis te Utrecht.

Bestuursmededelingen

De vereniging telde eind 2015 3.179 leden. Dit is een daling van 163 ten opzichte van 2014. Hoewel het aantal in 2014 nog met 81 leden toenam, is de algemene trend een daling: 97 in 2013 en 350 in 2012.

Bestuurssamenstelling

Het hoofdbestuur van het NKV bestond uit:

- Dhr. J.L.L. Smolenaars (voorzitter)
- Mevr. A. Dijkmans-Pas (vice-voorzitter I)
- Dhr. M. Van den Sande (vice-voorzitter II)
- secretaris I: waargenomen door dhr. D.G. Veldhoven
- Dhr. P. Gouw (secretaris II)
- Dhr. J.H. Beek (penningmeester I)
- penningmeester II: waargenomen door dhr. H.A. Wesselius
- Dhr. H.A. Wesselius (Public Relations)
- Dhr. D.G. Veldhoven (jeugdzaken)

De functies van secretaris I en penningmeester II moeten volgens de statuten altijd ingevuld zijn. De functies van Public Relations en jeugdzaken zijn in de statuten geen benoemde functies en derhalve is in overleg met de leden tijdens de ALV op 11 april besloten deze functie van secretaris I te koppelen aan jeugdzaken en die van penningmeester II aan Public Relations. De functie van studentzaken is afgeschaft.

Bestuurswisselingen

Dhr. L.A. de Vries is statutair afgetreden en na voltooiing van een tweede termijn niet herkiesbaar.

Vanwege persoonlijke redenen zijn dhr. J. Hendriks (penningmeester II) en mevr. K. Henquet (studentzaken) op de ALV van 2015 officieel afgetreden.

Contacten met andere verenigingen en instellingen

Binnen de *Week van de Klassieken* heeft het NKV samengewerkt met het Rijksmuseum van Oudheden, Allard Pierson Museum en Tresoar.

De derde Klassieke Olympiade, een initiatief van de Vereniging van Classici in Nederland, de Vereniging Vrienden van het Gymnasium en het NKV is wederom in gezamenlijkheid met veel succes georganiseerd.

Verslag 77ste Verbondsdag: Alkmaar 26 september 2015

De laatste keer dat de afdeling Alkmaar een Verbondsdag organiseerde dateert van 1955. Enkel van de leden die op 26 september 2015 aanwezig waren, waren toen niet eens geboren ... Het thema dat de afdeling voor deze dag had gekozen, luidde – hoe kan het anders? – *verzet*. Het strijdperk werd het Mummelliusgymnasium, het losgeld bedroeg € 30, het avondrantsoen in drie gangen kostte € 36 ...

De leden van afdeling Alkmaar ontvingen de circa tachtig bezoekers met een heerlijk plaatselijk gebakje. Burgemeester Piet Bruinooge sprak het openingswoord, getooid met de indrukwekkende halsketting, eigen aan zijn ambt, maar moest hierop naar andere verplichtingen vertrekken. De eigenlijke opening gebeurde door afdelingsvoorzitter Rob van 't Wout, die op zijn beurt de aanwezigen welkom heette en de rest van het programma schetste.

Peter Hoek, geschiedenisleraar op het Mummelliusgymnasium, legde in de eerste lezing uit hoe de 32-jarige humanist *Johannes Mummellius* in 1532 de stad Münster verliet om in Alkmaar te komen lesgeven, waar de Latijnse school toen al een uitstekende naam genoot. Mummellius bleek een echte geleerde én onderwijshervormer die bij gebrek aan goede boeken zelf een stroom van publicaties verzorgde als fundament voor een nieuw en modern onderwijs. De Latijnse school in Alkmaar bleef bestaan, maar een bloei zoals in de tijd van Mummellius kwam niet meer terug.

Christiaan Caspers, docent klassieke talen, sprak in de tweede lezing over *Verzet in de Oudheid, de tirannendoders*; dus over Harmodios en Aristogeiton. Hij behandelde vooral de vraag over hoe je dat 'verzet' in de juiste context moet zien. Welke rol speelde Hipparchos hier? En hoe had de – ook lichamelijke – liefde er iets mee te maken?

Om 11.30 uur werd een kleine pauze ingelast, vooraleer het de beurt was aan Vincent Hunink, vertaler en docent aan de Radboud Universiteit Nijmegen. In de derde lezing van de dag doorgrondde hij de mening van *Tacitus over de opstand van de Bataven*. De betreffende passages uit Tacitus' werk, waarop Nederlanders zo fier terugblikken, plaatste hij niet zonder humor in het juiste perspectief: dat van een auteur die het persoonlijk wel had gehad met het decadente Rome; en dan was de Bataaf volgens hem een voorbeeld voor huwelijksrouw, opvoeding en gastvrijheid.

De lunch werd genuttigd in het stemmige museum-café van het Stedelijk Museum Alkmaar, dat elkeen daarna op eigen houtje kon bezoeken. En het moet gezegd: het historische gedeelte ervan is op wetenschappelijk én didactisch vlak één van de betere van Nederland.

Om 14.15 uur werd de toneelzaal van Artiance het decor voor de vierde lezing, waarin Gerrit Valk het had over *Verzet in Alkmaar*. Als leraar geschiedenis en archivaris van Alkmaar was hij de geschikte persoon om – weliswaar op badinerende wijze – te vertellen *hoe van Alkmaar de victorie begon*. Ook de link naar het voetbal en AZ kon niet achterwege blijven.

Rond 15.00 uur werd de groep verdeeld en trok men de stad in voor een geleide rondwandeling. Dat die de Grote of Sint-Laurenskerk aandeed lag voor de hand, ook de kaasmarkt met het Waaggebouw mocht niet ontbreken. Maar de gidsen legden ook de nadruk op diverse hoeken en kanten die men anders onopgemerkt aan zich zou laten voorbijgaan. De wandeling eindigde in de Lutherse Kerk, waar Inge Poser van de plaatselijke gemeente een inleiding gaf op kerk en gemeente. Hans Stehouwer gaf er een orgelconcert met muziek uit de 80-jarige oorlog ten beste (meezingers inclus!).

De dag werd besloten in de achterzaal van restaurant De Vestibule met een borrel. Doordat voorzitter Hans Smolenaars verstek moest laten gaan, sprak vicevoorzitter 2 Marc Van den Sande het dankwoordje uit. In een persiflage op de voorbije lezingen schetste hij hoe hij als Vlaming een heel ander beeld van de Nederlandse geschiedenis én van Alkmaar had gekregen, een verdienste die geheel op rekening kwam van Rob van 't Wout en zijn afdeling. Vicevoorzitter 2 Annemieke Dijkmans-Pas bedankte de genoemden met een fles heerlijke Italiaanse wijn. De enige valse noot van de dag volgde bij het diner; dit bleef veel te lang weg, omdat ook in de voorzaal een groep moest bediend worden. Dit deed aan de kwaliteit en de gezelligheid van het feestmaal niets af; en Rob van 't Wout zou achteraf nog wel een passende korting bedingen voor het geleden uitstel.

Hopelijk moeten we niet tot 2075 wachten voor een nieuwe Verbondsdag in Alkmaar ...
(Marc Van den Sande)

Jaarverslag Hermeneus over 2015

In 2015 verscheen de zevenentachtigste jaargang van *Hermeneus*, met in totaal 250 pagina's en 33 artikelen. In de rubriek *Actualiteit-Musea* werd een aantal museumexposities kort aangekondigd of besproken. In de rubriek *Boeken* verschenen de recensies van 16 boeken. De *Index* over 2014 kwam uit bij het eerste nummer van 2015.

De redactie streefde ook in 2015 nadrukkelijk naar een goed evenwicht tussen de diverse domeinen van klassieke studies (Grieks, Latijn, geschiedenis, archeologie, filosofie, recht, godsdienst, receptiegeschiedenis enz.).

De redactie bestond in 2015 uit negen leden, van wie vier uit Vlaanderen. Zij vergaderde in dat jaar drie maal. Aan het eind van het jaar verliet Rijk Schipper de redactie, vanwege drukke werkzaamheden. Hij maakte sinds medio 2009 deel uit van de redactie en had als speciale aandachtsvelden Grieks en filosofie. Vanaf april 2015 nam hij ook de taak van voorzitter op zich.

Op 31-12-2015 eindigde de herbenoeming door het Hoofdbestuur van Thea L. Heres in de functie van redactiesecretaris. Zij vervulde deze functie (met een onderbreking tussen 2013 en 2015) sinds januari 1996. Zij blijft wél deel uitmaken van de redactie.

De vacature voor een nieuwe redactiesecretaris werd in het oktobernummer van 2015 aangekondigd. Een driemanschap uit de redactie heeft vervolgens met een aantal kandidaten gesproken en dit resulteerde in de voordracht bij het Hoofdbestuur van John Tholen. Deze werd op 28 november 2015 benoemd en hij is per 1 januari 2016 aangetreden als redactiesecretaris van *Hermeneus*.

Het jaar 2015 was voor de redactie opnieuw een moeilijk jaar, waarin geleidelijk de rust terugkeerde na de eneroverende jaren 2013-2014. Op de Algemene Ledenvergadering van het

NKV werd op 11 april 2015 een redactiereglement voor *Hermeneus* goedgekeurd, waarin de kaders voor het redactiewerk en de relatie tot het Hoofdbestuur zijn vastgelegd. Anderzijds bleef in de praktijk het inhoudelijke en formele conflict met het Hoofdbestuur zijn sporen trekken. Zo was het voor de redactie in 2015 geruime tijd onduidelijk hoe het voorzitterschap en het redactiesecretariaat zouden worden ingevuld, twee zaken die het praktische werk aanzienlijk hebben bemoeilijkt en belemmerd. Voor beide posities zijn in het verslagjaar tijdelijke maatregelen genomen. Ook de door het Hoofdbestuur gewenste redactionele vernieuwing heeft binnen de redactie gezorgd voor onenigheid en onzekerheid; het hele conflict heeft een zware wissel getrokken op de motivatie van enkele redactieleden. Bij dit alles hebben de zittende redactieleden zo veel mogelijk getracht de continuïteit van *Hermeneus* te waarborgen en zich zo veel mogelijk geconcentreerd op het inhoudelijk werk aan de artikelen en andere bijdragen, meer dan op procedurele kwesties.

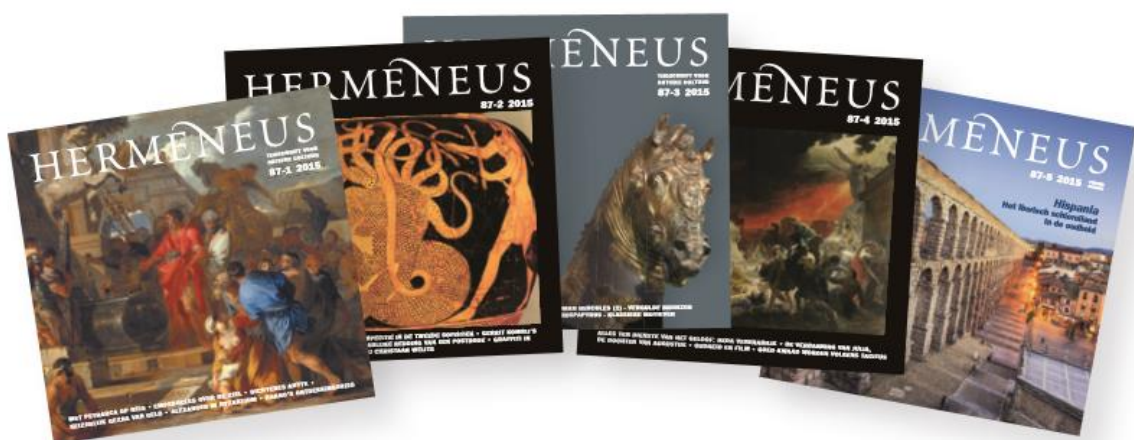
Het themanummer van 2015 was gewijd aan Spanje en Portugal onder de titel *Hispania. Het Iberisch schiereiland in de oudheid*. Een team van drie redacteuren (Lincy Van Twembeke, Floris Overduin en Thea L. Heres) werkte samen met nog zeven auteurs aan de totstandkoming ervan. Het themanummer kwam in 2015 uit in december; ook in 2016 zal het themanummer als laatste van dat jaar verschijnen.

Het themanummer van 2016 zal *Vertalen* als onderwerp hebben. Het wordt zoals gebruikelijk verzorgd door een team van drie redacteuren (Vincent Hunink, Christian Laes en Geert Roskam).

De beeldredactie was ook in 2015 in handen van redacteur Elly Jans en de rubriek *Actualiteit-Musea* werd weer verzorgd door John Hendriks.

Met ingang van nr. 1 van 2015 nam een nieuwe drukkerij, Marcelis Dékavé, eveneens in Alkmaar, de totstandkoming en distributie van ons blad over. Het team van Marcel Termes dat de vormgeving van *Hermeneus* nu verzorgt, heeft in uitstekende samenwerking met de redactie deze nieuwe jaargang uitgebracht.

(Dr. Thea L. Heres)

Verslag Kalendercommissie van de 59e editie van de Imagokalender 2016

Commissie

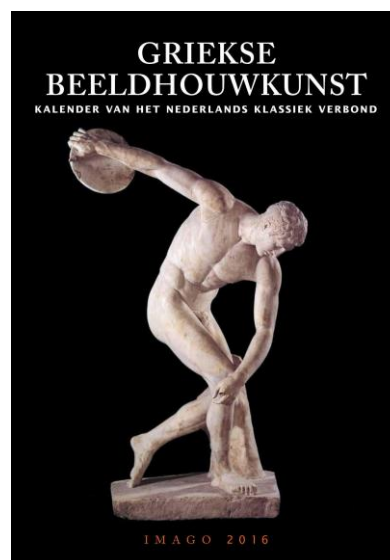
De kalendercommissie voor deze editie is samengesteld uit drs. Hein van Dolen, dr. Charles Hupperts en mw. drs. Elly Jans.

Uitgeverij

Na een faillissement in december 2014 is Uitgeverij De Doelenpers in januari 2015 overgenomen door MarcelisDékavé te Alkmaar. Wouter de Vries, voorheen werkzaam als eindredacteur/hoofdredacteur onder de vlag van nr58, is na de overname aangesteld als hoofdredacteur/uitgever. Het voorzitterschap van de commissie is in 2015 door Jacco Blokker overgedragen aan Wouter de Vries. Doordat faillissement en overname van de uitgeverij veel aandacht vroegen, is de commissie op een wat later moment dan gebruikelijk, vlak voor de zomervakantie, bijeengeroepen om het thema voor de Imagokalender 2016 vast te stellen en de werkzaamheden te verdelen.

Thema

Het thema van de Imagokalender 2016 was 'Griekse Beeldhouwkunst'. Dit op aanraden van de commissie én omdat de commissie bij dit thema een goed beeld had van de inhoud van de kalender. De kalender bestond gewoontegetrouw uit twaalf bladen, waarbij op elk blad een kunstenaar, kunstwerk of tijdspanne centraal stond. De teksten zijn verzorgd door Hein van Dolen, Charles Hupperts en Elly Jans, de beelden zijn verzorgd door Charles Hupperts en Elly Jans. Als directeur bedank ik de samenstellers.

Verkoop

In de jaren 1980-1990 was de oplage van de kalender groter dan de oplage van Hermeneus. Met het afkalven van het ledenbestand van het Verbond is ook de oplage steeds verminderd. Was deze tien jaar geleden nog rond de 4000 ex., de laatste jaren daalde de oplage elk jaar met enkele honderden.

De kalender van 2016 brengt echter goed nieuws; het verkochte aantal exemplaren is met 2105 ex. (dd. 15 februari 2016) vrijwel gelijk aan het verkochte aantal (2129 ex.) van de kalender van 2015. Extra marketinginspanningen (een website met bestelfunctie, nieuwsbrieven, advertentie in NRC Handelsblad) hebben – naast het meesturen van een folder over de kalender in Hermeneus en een ruiladvertentie in Kleio – hun vruchten afgeworpen.

Kansen

Om de verkoop van de kalender weer te doen stijgen, zal een aantal zaken onder handen genomen moeten worden: 1) de formule (sinds 1980 ongewijzigd) zal gemoderniseerd moeten worden; 2) de kalender moet nog eenvoudiger online besteld kunnen worden door een iDeal-betaalmogelijkheid aan de website te koppelen; 3) online zal er nog meer pr en marketing verrichten moeten worden t.b.v. de zichtbaarheid van de kalender; 4) we zullen onderzoeken of wederverkoop een financieel aantrekkelijke optie is.

Jacco Blokker,
directeur Uitgeverij De Doelenpers

Alkmaar, februari 2016

Lokon-commissie 2015

Het LOKON (Landelijk Overleg Klassiek Onderwijs in Nederland), waarbij zijn aangesloten de Belangengroepering Gymnasiale vorming (BGV), de Landelijke Ouderraad Zelfstandige Gymnasia (LOZG), de Vereniging Classici Nederland (VCN), de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium (SHZG), de Vereniging Vrienden van het Gymnasium, de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) en het Nederlands Klassiek Verbond (NKV), is in 2015 niet in een gemeenschappelijke vergadering bijeen geweest.

NKV-vertegenwoordiger: Jan Spoelder, voorzitter afdeling Haarlem

NKV-Homerusprijs 2014

Op vrijdag 27 maart werd in de Leemanszaal van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden voor de zesde keer de NKV-Homerusprijs uitgereikt. Door de leden van het NKV waren drie schrijvers genomineerd:

- Christian Laes, *Beperkt? Gehandicapten in het Romeinse Rijk*, uitgeverij Davidsfonds, Leuven;
- Julius Roos, *Harry Mulisch, Tres fabellae, Drie verhalen vertaald in het Latijn*, uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam;
- Henk Singor, *Constantijn en de christelijke revolutie in het Romeinse Rijk*, uitgeverij Ambo-Anthos, Amsterdam.

De jury bestond ook dit jaar weer uit Prof. dr. Eric M. Moormann, hoogleraar Klassieke Archeologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen; Dr. Harm-Jan van Dam, gepensioneerd UHD Latijn aan de Vrije Universiteit Amsterdam; en Marjoleine de Vos, redacteur van NRC Handelsblad, dichter.

Voorafgaand aan de prijsuitreiking hield Dr. Mieke Koenen een interessante lezing over Klassieke dichters en denkers in het werk van Ida Gerhardt. Daarna werden er filmfragmenten vertoond met Carthago als onderwerp en volgde een voordracht door Drs. Michel Didier, met de titel "Salammbô".

Door de grote stroomstoring in Noord Holland was de jury zelf helaas afwezig, maar gelukkig ontbrak het juryrapport niet:

Ch. Laes heeft in de afgelopen jaren een aanzienlijk oeuvre opgebouwd van studies over de "gewone" mens in de Grieks-Romeinse wereld. Het accent ligt daarbij op geschiedenis van de medische wetenschap en de toepassing daarvan in de (Graeco-)Romeinse wereld. Laes behandelt in dit boek mensen met een lichamelijke handicap, een volstrekt nieuw onderwerp. Het werk is een schoolvoorbeeld van succesvolle mentaliteitsgeschiedenis. Het vat een indrukwekkend onderzoeksproject samen, is methodisch onderbouwd en voorzien van noten en bibliografisch apparaat. De schrijver slaagt er wonderwel in ook de niet-ingewijde lezer te boeien met de goede opbouw van zijn werk en vooral met de vele, verrassende en goed

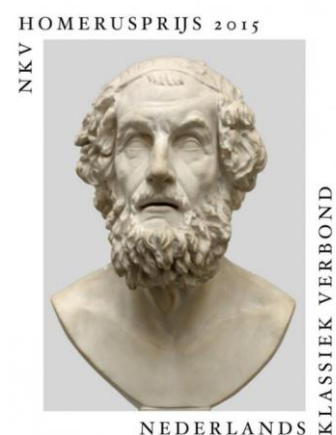
gekozen vertaalde citaten uit antieke teksten. Daarbij gaat het vaak om ook voor classici obscure bronnen, die fascinerende verhalen blijken te bevatten.

J. Roos, een oude vriend van Mulisch heeft zich na een, late, studie Klassieken gewaagd aan de vertaling in het Latijn van drie korte verhalen. Hij plaatst zich daarmee in een traditie van vertalingen naar het Latijn, en daarbij is hij een van de weinigen die het aandurfd en geen kinderboek, maar een literair werk geschreven voor volwassenen te kiezen. Roos is er goed in geslaagd de Nederlandse tekst over te brengen in het Latijn; werkwoordstijden en partikels bijvoorbeeld maken een authentieke indruk. Anderzijds was de jury niet overal overtuigd door het tamelijk naamwoordelijke karakter van de Latijnse tekst en "letterlijke" vertalingen van Nederlandse uitdrukkingen. Met dit originele boekje slaat Roos beslist een lichte brug tussen oudheid en het heden. Maar hoe amusant en verrassend ook, dit boekje kan moeilijk de concurrentie aan met de twee andere zo gedegen werken.

H. Singor plaatst zich in een lange reeks van recente Constantijnbiografen. Zijn zeer uitvoerige boek is het resultaat van vele jaren studie en reflectie. Singor heeft diepgaande kennis van de behandelde periode. Hij ziet het christendom als een al in de derde eeuw aanzienlijke sociale en geestelijke machtsfactor, waardoor Constantijn niet vanuit een vacuüm kan hebben geopereerd. De tekst is bovendien in verzorgde stijl geschreven. Misschien is het werk zelfs enigszins te omvangrijk, waardoor de lijn van de gedachtegang van de auteur door de lezer makkelijk uit het oog verloren kan worden.

Na afweging van deze aspecten meent de jury dan ook eenstemmig Christian Laes te mogen voordragen voor de NKV-Homerusprijs 2015. De originele benadering van het eveneens originele onderwerp geeft de doorslag. De auteur is een goede bruggenbouwer: hij presenteert wetenschappelijk onderzoek over gewone mensen in de oudheid aan leken en vakgenoten op een aantrekkelijke manier.

De winnaar ontving uit handen van Hans Smolenaars, voorzitter van het NKV, een fraaie glassculptuur.

Met een feestelijke borrel kwam een einde aan een mooie middag.

(Annemieke Dijkmans-Pas)

Klassieke Olympiaden 2014-2015

In het schooljaar 2014-2015 organiseerde het NKV samen met de Vereniging Vrienden van het Gymnasium en de Vereniging van Classici in Nederland voor de derde keer de Klassieke Olympiaden Latijn en Grieks.

De Olympiade begon op 13 november 2014 met de vertaalwedstrijd Latijn. Bijna 200 leerlingen uit Nederland en Vlaanderen reisden naar het Christelijk Gymnasium in Utrecht om zich te buigen over een passage uit het werk van Firmicus Maternus. Hierin was te lezen over de roof van Proserpina die door de laat-Romeinse auteur ontmythologiseerd is en tot christelijk voorbeeld is verheven. De leerlingen hadden de opdracht deze passage in goed Nederlands te vertalen.

De wedstrijd Grieks vond plaats op 29 januari 2015 wederom op het Christelijk Gymnasium te Utrecht. Zo'n honderd leerlingen uit het hele land hadden thuis en/of op school het pensum gelezen. Dit jaar lazen de leerlingen passages uit de tragedie *Iphigeneia in Aulis* van Euripides, dat door de organiserende commissie was samengesteld en geannoteerd. De leerlingen hadden als opdracht om niet alleen een vertaling van een bekende passage te produceren, maar naast de inhoud werden ook vragen gesteld over moderne Nederlandse woorden die afkomstig uit het Grieks zijn en moest er een essay geschreven worden.

Ook voor volwassenen bestond opnieuw de mogelijkheid mee te doen aan de Klassieke Olympiaden. Zij vertalen thuis individueel of in een leesgroep de beschikbaar gestelde vertaalopgaven. Voor Grieks was er een passage uit Plutarchus' *Moralia* over een vrouw uit Milete die een relatie met iemand van Naxos is aangegaan, wat is uitgemond in een oorlog. De opgave Latijn omvatte een beschrijving uit de *Fasti* van Ovidius: de Romeinen geloofden dat de zielen van de overledenen in bepaalde nachten in mei rond de huizen van de familieleden zwierven. Door middel van bepaalde ceremonies konden deze *lemures* verzoend en tot rust gebracht worden. Onder de deelnemers bevonden zich zowel classici als niet-classici uit Nederland en Vlaanderen. De commissie ontving tien vertalingen van de Griekse opgaven en zeven prachtige weergaven van de passage uit de *Fasti* (ook poëtische vertalingen!).

Ten slotte vond op zaterdag 21 maart de finale en feestelijke uitreiking in het Rijksmuseum van Oudheden plaats.

De middag begon met een ontvangst van de winnaars voor de tweede ronde. De kandidaten Grieks werden door dr. Casper de Jonge (Universiteit Leiden) en dr. Hugo Koning (Universiteit Leiden) ondervraagd over de *Iphigeneia in Aulis* van Euripides; de latinisten kregen een nieuwe passage ter vertaling en werden bevraagd door dr. Christoph Pieper (Universiteit Leiden) en dr. Suzanne Adema (VU Amsterdam en UvA Amsterdam).

Ondertussen kregen de meegekomen familieleden, klasgenoten en docenten samen met de volwassen deelnemers twee voorstellingen te zien. Allereerst trad Aluin op met de voorstelling *Antigone unplugged*, waarin de tragedie *Antigone* van Sophokles werd naverteld. Na een korte pauze waren alle deelnemers bevraagd en kon iedereen luisteren naar verteller Paul Groos over *Om Troje - het leven van Achilles*, waarin hij zijn verhaal deed over Achilles van zijn geboorte tot aan zijn dood en de ontmoeting met Odysseus in de onderwereld.

Aan het eind van de middag volgde de officiële prijsuitreiking. Hieronder vindt u alle winnaars.

Grieks volwassenen

geen winnaar

Latijn volwassenen

Guido Kuijper

Jongeren Grieks

1. Lisanne Overduin (Marnix Gymnasium, Rotterdam)
2. Jesse de Bruin (Cygnus Gymnasium, Amsterdam)
3. Isabella van der Feltz (Gemeentelijk Gymnasium, Hilversum)

Jongeren Latijn

1. Marieke Glazenburg (Willem Lodewijk Gymnasium, Groningen)
2. Maarten-Pieter Moolenburgh (Corderius College, Amersfoort)
3. Jesse de Bruin (Cygnus Gymnasium, Amsterdam)

Wij willen alle winnaars van harte feliciteren met hun behaalde resultaten en alle deelnemers danken voor hun inspanningen.

De opgaven en juryrapporten kunt u bekijken op de website www.klassiekeolympiaden.nl.

Onze speciale dank gaat uit naar onze sponsors Athenaeum Boekhandel, Eisma Edumedia, Hermaion, Labrys Reizen, Primavera Pers, het Christelijk Gymnasium te Utrecht en het Rijksmuseum van Oudheden. De Klassieke Olympiaden zijn een initiatief van de Vrienden van het Gymnasium, Vereniging Classici Nederland en het Nederlands Klassiek Verbond.

(Danny Veldhoven)

NKV-studiemiddagen 2015

Het NKV heeft in het jaar 2015 drie grote studiemiddagen georganiseerd voor leden en niet-leden.

"Vrouwen aan de macht!?! Keizerinnen van Rome & Byzantium"

Op 4 juni vond in Museum het Valkhof te Nijmegen de eerste studiemiddag over *Vrouwen aan de macht* plaats. Gekoppeld aan de lopende tentoonstelling 'Van hun voetstuk. Romeinse beelden opnieuw ontdekt' werd een lezingenprogramma aangeboden over de levens van drie fascinerende vrouwen uit de Oudheid: Livia, Agrippina de Jongere en Theodora, de echtgenotes van respectievelijk keizer Augustus, Claudius en Justinianus. Hadden zij werkelijk toegang tot de macht, of is hun vermeende dominante rol het resultaat van verbeelding en kwaadsprekerij? Sprekers waren: classicus en vertaler Hein van Dolen, oud-historica Wendelijn van der Leest (Geschiedenis-schrijven.com) en oud-historica Ylva Klaassen (assistent-conservator Valkhof). Aansluitend konden de bezoekers naar een inleiding op de tentoonstelling luisteren en deze zelf verder in alle rust bezoeken. Er namen zestig mensen deel.

"Sicilië en de zee"

In het najaar van 2015 organiseerde de vereniging op 13 oktober in het Allard Pierson Museum te Amsterdam een tweede studiemiddag. Het gekozen thema voor deze middag sloot aan bij de tentoonstelling 'Sicilië en de Zee', gewijd aan de belangrijke rol die de zee gespeeld heeft in de geschiedenis van Sicilië. Oudhistoricus en vooraanstaand Sicilië-kenner Henk Singor (Universiteit Leiden) sprak over Sicilië en de invloed van de zee. Classicus Casper de Jonge (Universiteit Leiden) ging in op de geboorte van de Griekse retorica op Sicilië. Conservator René van Beek gaf ten slotte

NKV Studiedagen

Allard Pierson Museum
9 oktober 2015 t/m 17 april 2016

SICILIË EN DE ZEE

DUIK IN HET VERLEDEN

Sicilië is niet alleen een populaire vakantiebestemming maar ook een eiland met een indrukwekkende geschiedenis. Een knooppunt in het Middellandse Zeegebied. Vele volkeren hebben hun stempel gedrukt op de geschiedenis. Het is een plaats die oost en west met elkaar verbond, het is een plaats waar conflicten zijn uitgevochten maar hier is vooral een plaats waar mensen, goederen en ideeën met elkaar werden geconfronteerd. Om een goed beeld te krijgen van die geschiedenis zijn de scheepswrakken die rond Sicilië zijn gevonden een prachtig uitgangspunt. Duidelijk wordt weer handelen in wereldgedreven en wat een prachtige voorwerpen er op de zeebodem rond Sicilië worden gevonden.

Kom naar onze studiemiddag SICILIË EN DE ZEE

Datum: 13 oktober 2015
Tijd: 19.00-17.00 uur
Locatie: Allard Pierson Museum
Oude Turfmarkt 127, Amsterdam

Studiemiddag met lezingen van:
Dr. Henk Singor, oudhistoricus
Dr. Casper de Jonge, classicus
Drs. René van Beek, archeoloog
geeft een inleiding op de tentoonstelling

Kosten:
NKV-leden € 19,50 *)
niet-leden € 24,50 **)
*) Incl. kopje koffie/thee en toegang tot de tentoonstelling

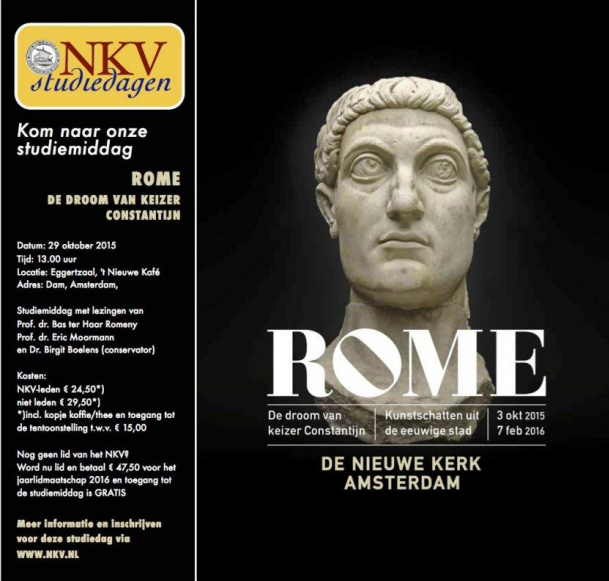
Nog geen lid van het NKV?
Word nu lid en betaal € 49,50 voor het jaarlidmaatschap 2015 en toegang tot de studiemiddag is GRATIS

Meer informatie en inschrijven voor deze studiedag via www.nkv.nl

een inleiding op de tentoonstelling die de bezoekers aansluitend konden bezoeken. De studiemiddag telde 39 deelnemers.

"Rome. De droom van Constantijn"

Het studiejaar van het NKV werd op 29 oktober afgesloten met een middag in de Nieuwe Kerk te Amsterdam die in het teken stond van keizer Constantijn. Speciaal voor deze editie waren wederom drie sprekers uitgenodigd om een voordracht te houden over het 4e eeuwse Rome. Vooraanstaand Constantijn-deskundige prof.dr. Bas ter Haar Romeny (Vrije Universiteit Amsterdam) sprak over keizer Constantijn als berekenend politicus en overtuigd christen, klassiek archeoloog prof.dr. Eric Moormann (Radboud Universiteit Nijmegen; tevens nauw betrokken bij de samenstelling van de tentoonstelling in de Nieuwe Kerk) had aandacht voor de stad Rome in deze periode en conservator Birgit Boelens verzorgde een inleiding op de expositie "Rome. De droom van Constantijn" die de deelnemers aansluitend konden bekijken. Voor deze succesvolle studiemiddag reisden 85 mensen af naar Amsterdam.

NKV
studiedagen

Kom naar onze
studiemiddag

ROME
DE DROOM VAN KEIZER
CONSTANTIJN

Datum: 29 oktober 2015
Tijd: 13.00 uur
Locatie: Eggertzaal, Nieuwe Kerk
Adres: Dam, Amsterdam

Studiemiddag met lezingen van
Prof. dr. Bas ter Haar Romeny
Prof. dr. Eric Moormann
en Dr. Birgit Boelens (conservator)

Kosten:
NKV-leden € 24,50*
niet-leden € 29,50*
*incl. kopje koffie/thee en toegang tot
de tentoonstelling t.w.v. € 15,00

Nog geen lid van het NKV?
Word nu lid en betaal € 47,50 voor het
jaarlidmaatschap 2016 en toegang tot
de studiemiddag is GRATIS

Meer informatie en inschrijven
voor deze studiemiddag via
WWW.NKV.NL

ROME

De droom van keizer Constantijn | Kunstschat uit de eeuwige stad | 3 okt 2015
7 feb 2016

**DE NIEUWE KERK
AMSTERDAM**

De organisatie heeft geprobeerd de afzonderlijke aanbiedingen zo aantrekkelijk mogelijk te maken door scherp te prijzen, maar bezoekers ook te wijzen op het Groepsretour van NS om de reiskosten te drukken.

(Danny Veldhoven)